

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en genfremstilling af lovforslag nr. L 55 fra folketingsåret 1991-92 (jf. Folketingstidende 1991-92 forhandlingerne sp. 682, 3096, 7676 og 7773, tillæg A, sp. 1031 og tillæg B, sp. 677).

Den nuværende lovgivning om butiksåbningstid bygger i det væsentlige på flertalsindstillingen i lukkelovskommissionens betænkning nr. 735 fra 1975. Kommissionsbetænkningen tog sit udgangspunkt i en række undersøgelser, som blev gennemført ved forskningsinstitutioner m.fl., herunder bl.a. undersøgelser af udvalgte butikkers belastning i henseende til kundebesøg og omsætning, forbrugerønsker, turisternes behov, prisdannelsesforløb ved ændringer i butikstid, virkninger på trivsel og arbejdstid for personalegrupper m.v.

Der var i lukkelovskommissionen stærkt divergerende opfattelser af, hvordan lukkelovgivningen burde udformes, men dog en generel frygt for, at ophævelse eller væsentlig liberalisering af lovgivningen over et kort åremål ville forstærke den strukturelle udvikling inden for detailhandelen med deraf følgende utilsigtede og u hensigtsmæssige økonomiske og sociale virkninger både for indehavere og for forbrugere.

På baggrund af lukkelovskommissionens indstilling vedtog Folketinget den nugældende lukkelov af 1976, der indførte sondringen imellem almindelig butikstid på hverdage kl. 6.00-17.30 og på lørdage 6.00-12.00. Senere - efter et kommissionsarbejde i 1986-87 - ændredes loven med udvidelse af den supplerende åbningsstid fra 6 til 10 timer ugentlig til følge.

Fælles for arbejdet i de to kommissioner har været ønsket om at opretholde en stærkt restriktiv lukkelovgivning og en tro på, at statsmagten er bedre eg-

net til at fastsætte åbnings- og lukketider end de enkelte erhverv og den enkelte erhvervsdrivende. Denne holdning er ikke i overensstemmelse med de faktiske nutidige samfundsforhold, men er udtryk for en forældet og dogmatisk tankegang.

De undersøgelser, der har været lagt til grund for kommissionsbetænkningerne og lovgivningen, har da også vist sig på væsentlige punkter at føre til urigtige følgeslutninger, hvilket bl.a. ses af, at det ikke ved lovrestriktioner har været muligt at forhindre butiksdød i de traditionelle detailhandelsområder og samtidig vækst omkring nye indkøbscentre.

Problemetets kerne er, at behovet for at opretholde regler på dette område ikke er til stede. Regler om butikslukketid havde for omkring hundrede år siden det formål at indføre en maksimal arbejdsdag inden for handelsfagene, der organisatorisk var svagere stillet end andre faggrupper. Den første danske lukkelov fra 1904 bestemte, at butikker ikke måtte holde åbent på søn- og helligdage, og i 1908 bestemtes det, at der i ugens første fem dage skulle lukkes kl. 8 aften og om lørdagen kl. 11 aften. Senere er lovgivningen ændret mange gange, men problemet er ikke i dag lovgivningens indhold, men dens blotte eksistens.

Forslagsstillerne mener, at dansk detailhandel, herunder de berørte medarbejdergrupper såvel som butiksindehavere, er bedst tjent med at kaste de lænker af sig, som loven repræsenterer. Kun ved en fuldstændig ophævelse af loven kan der opnås en frigørelse af de markeds kræfter, der kan sikre en sund og naturlig udvikling igennem et samspil mellem butikserhvervet som udbydere og forbrugerne som efterspørgere.